OCTOBER.

MARTYRIVM SANCTI ET GLORIOSI APOSTOLI ET MARTYRIS ANANIÆ, EX SIMEONE METAPHRASTE.

ANN. 40.

I. CVM impius Lucianus in partes Orientis in Bethagabre Exeutheropolis missus fuisset ab iis, qui non minus tunc susceperant idolorum insaniam, quam sceptra imperij, res Christianorum indagabantur maximè. Hic ergo Lucianus sedens pro Tyrannico tribunali, vel ante facta verbis spirabat vehementer, mala Christianis, vt ita dicam, fabricans. Literæque & edicta per totam peruadebant ditionem, vt qui nollent quidem sacrificare dæmonibus, confiterentur autem Dominum nostrum Iesum Christum verum Deum, & eum colerent, non solum acerbissimis subiicerentur suppliciis, & per ignem, bestias & mare, & vniuersam aliam malorum speciem mortem subirent: sed etiam in alienam regionem proiicerentur sacra eorum corpora, canibus & bestiis proposita ad deuorandum: & nec in sua quidem patria consequerentur sepulturam. Ananias ergo diuinus Domini Apostolus, qui erat ipse quoque vnus ex septuaginta discipulis, diuina quadam virtute, & quæ sub adspectum non cadebat, visione ex Antiochia, vbi Christiani prima ditatus fuerat appellatione, venit Damascum, vt nec ipsa esset expers seminum veritatis, & fructus produceret pietatis.

I. OCTOB. Iuxta Metaphraste: Latini eum habent 25. Ianuarij.

Ananias ex 70. discipulis vnus. Vide Bar. an. 25. *Act. 11.* *Act. 9.*

II. INTERIM autem Saulus aduersus chorum Apostolorũ magis magisq; parturiens, qui & minis in ipsos intolerabilis, & magna percitus erat inuidia, rogauit Pontificem, vt mitteret epistolas ad eas, quæ illic erant, synagogas, vt qui Christianorum opinionem tenere statuerant, vincti & sub custodia vel inuiti ducerẽtur Hierusalem: Illud autem sapienter administrantem habuit prouidentiam, quæ etiam solet eminus deiicere semina occasionum, quando nouit id, quod est, euenturum, tendere ad aliquod bonum. Ibat itaq; Saulus Damascum, & cum iam appropinquâsset ciuitati, videt lucem cælestem & humi procidens, audit: Saule, Saule, quid me persequeris? &, Surge, inquit, & vade ad ciuitatem, & dicetur tibi, quid te oporteat facere. Et cum surrexisset quidem, aperti erant eius oculi: neminem autem videre poterat. Sed ille quidem deductus, ingressus est Damascum. Tunc dixit ad Ananiam in visu Dominus: Vade ad vicum rectum, & Saulo Tarsensi manibus impositis, aufer ei nubem ab oculis. Nam is quoq; erit mihi vas electionis, & portabit nomen meum coram gentibus, & principibus, & filiis Israël. Venit ergo diuinus hic Ananias, sicut ei dictum fuerat à Domino, & Saulo rursus reddit videndi facultatem. Nõ sunt autem singula persequenda, cum hęc liceat scire ex Actibus ei, qui vol ĕrit. Ille autem & traducitur ad pietatem, & nomen simul mutat cum moribus, ex Saulo Paulus appellatus: & ascendit in tertium cælum: & obit orbem terræ prædicans Euangelium, effectus tantus amore in Christum, quantus prius existimabatur rabie aduersus Christianos, robur corporis & animæ magnitudinem per vtrunq; ostendens. Sic ergo Ananias, cum Paulum ad veram deduxisseet vitam, & dupliciter illuminâsset, & cum hac, quæ videtur luce, eam quoq;, quæ in relligentia percipitur, vt Christum videret, præbuisset, ibat per Bethagabre prædicans Euangelium, & veluti quadam rationis participe sagena, diuina scilicet doctrina, omnes, in quos incidisset, trahebat ad Dei agnitionem.

Anno 36. teste Bar. S. Ananias Paulo Apostolo manu imponit, & visum restituit. Magna mutatio in S. Paulo Apostolo.

III. CVM in his autem versaretur, comprehenditur ab iis, quorum erat munus venari Christianos, & ad filium tenebrarum, nempe Lucianum Præsidem, deducitur. Ille vero statim quidem præsidet in frequentissimo theatro: virum aũt plurimum admiratur, vt qui videret pulchritudinem quandam ipso adspectu apparentem, & linguam multis scatentẽ gratiis. Hæc cum vidisset, confugit ad personam benignitatis, & simulat mansuetudinem, intus multã occultans feritatem, & sermonẽ conuertens ad hilaritatem: Crede mihi, inquit, ô Anania, consulenti ea, quę sunt tibi vtilia, & cum nostris diis fœdus iniens, nega eum, quẽ prædicas, Crucifixum: nec efficias, vt hæc pulchritudo, quæ est adeo digna vt spectetur, consumatur à tormentis. Ille autem: Deũ, inquit, verum adoro, eumq; colo, & eum solum specto, neq; fuerit aliquid eo mihi iucundius, cuius ego sum minister, qui ĕt ad Pauli agnitionem, & ad ei restituendam videndi facultatem inseruiui, qui Saulus quidẽ prius nominabatur, Paulus autem à Dño nunc est, mutato nomine, nominatus, vt qui requieuerit à fluctu ignorantiæ, ad firmumq; & solum portũ, nempe Christi mei fidem, appropinquârit per agnitionem. Præses aũt: Videris, inquit, mihi, fretus magnitudine & robore corporis, etiam aduersus ipsa supplicia tollere supercilium. Vnde ĕt sapientia redacta est ad insipientiam, & abundãtem prudentiam consecuta est, vt video, leuitas Hæc cum audiisset magister veritatis, oculis & manibus statim in cęlum sublatis: Dñe Iesu Christe, inquit, Deus virtutum, nunq̃ me suis retibus comprehendat inimicus: sed mihi & propter te pati liceat, & tuis ornari coronis, & coniungi choro tuorum discipulorum. Atq; ille quidem sic orabat assiduè: sed preces exceperunt protinus plagæ in nudo dorso. Præterea autem præcones quoq; acclamârunt: Pare Præsidi, & diis sacrificia præpotentibus. Ananiæ autem sensim mouebantur quidem membra: citra locutionem vero preces sursum mittebantur ad Deum.

S. Ananias comprehẽditur. Nititur impius Lucianus blanditiis Ananiã subuertere. Verberatur dorsũ eius.

CVM autem & tormentis & minis esset superior, & existimabatur fore, vt prius deficerẽt percussores, quam IV.
plagis defessus esset is, qui percutiebatur, à tormentis quidem discipulus simul & martyr relaxatur: ad blanditias autem rursus vulpes, Præses, inquam, conuertitur. Sed nunc saltem, dicebat discipulo, ad te redi, & tuæ parce animæ, & miserere tuæ pulchritudinis, quæ perit miserabiliter, nam te grauiora excipient supplicia, iuro ipsos deos.

Egregia eius constantia.

Ille autem magno Christi amore cor inflammatus, fortiter & acriter respondit, se non solum dæmonibus non esse sacrificaturum: sed curaturum, vt quoscunq; posset, ad fidem Christi conuerteret. Deinde linguæ quoq; neruos intendit in Præsidem, & eum verbis ferit acrioribus: Non erubescis, dicens, ô vere infelix, & subis fossam pudoris, nunc quidem flagellans, nunc autem blanditiis irrepens, & tanquam quendam animo tenerum infantem verbis me mollibus demulcens? Propter hæc ira correptus fuit Iudex: & iussit nudatum corpus martyris discerpi ferreis vnguibus: præterea autem etiam aduri lampadibus, vt dum corpus paulatim eliquaretur, diuturniores ad cor dolores affluerent. Sed ferreos quidem vngues existimabat martyr perinde, acsi aliquis alius pateretur. Ignis autem illi quidem cessabat, & non tanquam ignis appropinquabat: in cor autem Tyranni quodammodo procedebat, & magis irritabat ad insaniam. Qui ei dicebat: Quousq; non cedes iussis Imperatorum, & quos ipsi colunt deos, ipse quoq; honorabis? Ille autem: Cur me, inquit, eadem & de iisdem sæpenumero loqui cogis, tanquam eorum, qui in chorea ludunt, sermonis cursum circumagentem? Scias ergo, scias & credas, non solum fore, vt nulla re vincar, non pœnis, non donis, non blanditiis, non minis, neq; vllo alio: sed vt eos etiam, qui iam sunt superati, & in errorem sua sponte inciderunt, acerbe defleam, & te præ cæteris lugeam, qui non solum es tibi causa interitûs, sed etiã multis aliis, nonnullos quidem inducens, multos vero etiam inuitos cogens suscipere impietatem. Nescis, quod quæ à vobis coluntur, sunt æs, & ligna, & lapides, quibus vtens, tanquam materia, homo, qui est Dei figmentum, hæc fabricatur. Quemadmodum ergo non est absurdum, vt opus adoret opifex? aut quisnam homo sanæ mentis, operi suarum manuum cultum tribuerit, & bona ab eo petierit?

Laceratur vngulis & aduritur.

Dij gẽtium ligna & lapides opera manuũ hominum.

His seruus interitûs magis ad iram commotus, cum desperâsset se verbis posse decertare aduersus athletam, V.
vt lapidibus ipsum obruerent extra ciuitatem is, qui erat vere lapis, iussit adstantibus. Ille autem etsi ea erat passurus, pro lapidibus linguam immisit in eos, qui non sunt dij, dicens: Dij, qui cælum & terram non fecerunt, pereant. Cum autem in loco fuisset præstituto, & lapidibus obrueretur, manus in cælum extendens: Rex regum, inquit, & Dominus dominantium, tanquam acceptum hoc habe sacrificium, nempe hanc, quæ fit per lapides, consummationem. Has statim preces Dei coronæ, & ad regnum, quod semper manet, vocatio est consecuta, primo mensis Octobris.

Ierem. 10.

Lapidibus opprimitur.

VERÆ autem beatum corpus martyris quidam ex iis, qui erant amantes Christianorum, postquam domum VI.
reuersi essent lictores, cum pulchre sustulissent, & splendidissime composuissent, in regione Damascenorum deposuerunt in paterna eius hæreditate: Ad gloriam Patris, & Filij, & Spiritûs sancti, quæ est vna & inseparabilis Trinitas. Ipsi honor, potentia, maiestas & magnificentia nunc & semper, & in secula seculorum, Amen.

Sepelitur in paterno solo.

ANN. 540. *VITA S. NICETII TREVIRORVM EPISCOPI: AVTHORE S. GREGORIO EPISCOPO TVRONENSI, LIB. DE VITA PATRVM CAP. 17.*

OCTOB. I.

SI fides dictis adhibetur, relatoribus sacrorum operum pro fidei merito fideliter arbitror esse credendum: quia non omnia, quæ in scripturis leguntur, obtutibus propriis cerni potuerunt: sed quædam ipsius scripturæ relatione firmata, quædam aliorum authorum testimonio comprobata, quædam vero proprij intuitûs authoritate creduntur. Verum quod perius est, qui peruerso sunt sensu, vt scripta non credunt, ita testificata reprehendunt: visa vero, tanquam confecta, fastidiunt, non habentes vel illud in sua credulitate, quod Thomas Apostolus gestabat in corde, dicens: Nisi videro, non credam. Beati quidem, qui non viderunt, & crediderunt: sed ipse saltem, vt vidit, statim credidit. Nam, vt diximus, multi videntes nõ modo non credunt, sed & deridẽt. Vnde & ego aliqua de sancti Nicetij Treuerici sacerdotis virtutibus, vitilitate, magnanimitate, sanctitate scripturus, reprehendi ab aliquibus vereor, dicentibus mihi: Tu cum sis iunior, quomodo seniorum gesta poteris scire? Qualiter ad te eorum facta venerunt? Nempe non aliud, nisi confecta à te hæc, quæ scripta sunt, decernuntur. Qua de causa relatorem huius operis in medio ponere necesse est, vt hi, qui veritati derogant, confundantur. Nouerint igitur à beato Aredio Abbate vrbis Lemouicinæ, qui ab ipso Nicetio Antistite enutritus, & clericatûs ordinem sortitus est, hæc, quæ subiecta sunt, me audisse: quem in hoc nõ credo illum fefellisse, cum pereum Deus eo tempore, quando mihi ista retulit, & cæcorum illuminauit oculos, & paralyticis gressum præstitit, & energumenos, eiectis dæmonibus, sanæ menti restituit. Nec credendum est, eum mendacij nube obumbrari posse, quem Deus sæpius ab imbrium nube obtectum ita protexit, vt imbutis sociis, ipse nulla stillarum cadentium infusione madesceret. Deniq; si de tali re dubitatur, de beneficiis Dei diffiditur. I

Ioann. 20.

Aredius Abbas, discipulus S. Nicetij; Eius vita est 24 Augusti.

AIEBAT ergo memoratus sacerdos de antedicto Antistite: Multa quidem, dulcissime frater, de sancto Nicetio bonorum virorum testimonio diuulgata cognoui, sed plura meis oculis propriis inspexi, vel etiam ab eo vix elicita cognoui. Et cum mihi quæpiam de his, quæ per illum Deus operatus est, explanaret, non cothurno iactantię tumescebat, sed compunctus corde, cum lachrymis aiebat: Ideo tibi hæc fili charissime, pandere volo, vt & tu, cũ summa conuersans innocentia cordis, similia mediteris. Non enim ad excelsa virtutum Dei contendere quis poterit, nisi fuerit innocens manibus & mundo corde, sicut tenor Dauidici carminis canit. Hæc ergo de eo præfatus relator exorsus est. II

Psal. 23.

IGITVR sanctus Nicetius Episcopus ab ipso ortûs sui tempore clericus designatus est. Nam cum partu III.
fuisset effusus, omne caput eius, vt est cõsuetudo nascentium infantium, à capillis nudum quidem cernebatur, in circuitu vero modicorum pilorum ordo apparuit, vt putares ab eisdem coronam clerici fuisse signatam. Exinde studiosissimis enutritus parentibus, literisque institutus, Abbati cuidam in monasterio commendatur, in quo loco ita se deuotum Deo exhibuit, vt migrante Abbate, ipse succederet. Iam vero assumpto Abbatis officio, tantum se talemq; ad instructionem atq; districtionem fratrum exhibuit, vt non modo agere, verumetiam nulli liceret aliquid vel loqui peruerse, dicens: Cauenda est scurrilitas, dilectissimi, & omne verbum ociosum, vt sicut totum corpus purum exhibere debemus Deo, ita etiam & os non ad aliud aperiamus, nisi ad laudem Dei: quia tria sunt, in quibus genus dilabitur humanum: aut enim cogitat, aut loquitur, aut agit. Ergo vos, dilectissimi, oportet vitare scurrilitatem, malitiam, & omne opus pessimum. Multa & alia exhortabatur fratres, vt eos dignos Domino exhiberet ac mundos.

Nota rẽ mirandam in nato S. Nicetio.

Fit monachus, & Abbas.

Tria sunt in quibus labitur genus humanum.

VENERABATVR autem eum & Rex Theodoricus magno honore, eô quod sæpius vitia eius nudaret & crimina, castigatusq; emendatior redderetur: & ob hanc gratiam, decedente Treuericæ vrbis sacerdote, cum ad Episcopatum iussit * accersiri. Dato autem consensu populi, ac decreto Regis, ad ordinandum à viris summo cum IV.

* accersiri

Rege